

ZAKELIJKE BESCHRIJVING

Onteigening van het bestaande en vrijliggende fietspad naast het Oortjespad, vanaf de aansluiting van de weg het Oortjespad op de Van Teylingenweg tot aan het parkeerterrein van het Toeristisch Overstappunt Oortjespad bij onder meer het Bezoekerscentrum en de Kinderboerderij Oortjespad, met bijkomende werken, in de gemeente Woerden.

1. Aanhef.

Deze zakelijke beschrijving behoort bij het verzoek van de gemeente Woerden tot onteigening van onroerende zaken op grond van titel IIa van de onteigeningswet. De onteigening betreft het al bestaande en vrijliggende fietspad naast het Oortjespad, met bijkomende werken, in de gemeente Woerden. Het fietspad begint bij de aansluiting Oortjespad met de Van Teylingenweg in het westen en eindigt bij de aansluiting van het fietspad op het parkeerterrein van het Toeristisch Overstappunt Oortjespad, bij onder meer het Bezoekerscentrum en de Kinderboerderij Oortjespad.

2. Aanleiding, nut en noodzaak werk, urgentie onteigening en verzoeker om onteigening

2.1. Aanleiding

De gemeente Woerden is in 2018 gestart met de reconstructie van de openbare ruimte in De Kanis. Deze woonkern ligt in het buitengebied van de gemeente Woerden op circa 6 km ten noorden van de kern Woerden. De Kanis is via het Oortjespad ontsloten op de Provinciale weg N212. De reconstructiewerkzaamheden zijn in juli 2021 afgerond.

Het Oortjespad is een smalle landweg in het buitengebied ten noorden van De Kanis en wordt, ondanks de breedtebeperking van 2.20 meter, veelvuldig gebruikt door groot en zwaar gemotoriseerd verkeer. Als bouwroute voor de werkzaamheden in Kanis zou er gedurende drie jaar tot vier jaar nog eens een toename van bouwverkeer zijn. Bovendien zijn fietsers en gemotoriseerd verkeer gemengd op deze zeer smalle weg. Dit is vanuit het oogpunt van verkeersveiligheid niet wenselijk. Bovendien is het niet in lijn met het landelijke verkeersveiligheidsbeleid Duurzaam Veilig, volgens welk principe weggebruikers met grote verschillen in massa en snelheid juist van elkaar gescheiden moet worden.

Om de veiligheid van de fietsers en het langzaam verkeer gedurende de reconstructiewerkzaamheden in Kanis te waarborgen is in de zomer van 2018 een tijdelijk, vrijliggend fietspad naast het Oortjespad aangelegd en is tevens de aansluiting van de weg Oortjespad op de Van Teylingenweg aangepast. Met het fietspad is een langgekoesterde wens van de omgeving in vervulling gegaan.

Op 2 februari 2021 heeft de gemeente Woerden het besluit genomen om het tijdelijke fietspad naast het Oortjespad een definitieve status te geven¹. Op basis van voortschrijdend inzicht is de gemeente tot het oordeel gekomen dat een tijdelijk fietspad niet volstaat en dat een permanent fietspad de veiligheid van fietsers ook na voltooiing van de reconstructiewerkzaamheden in De Kanis kan garanderen. Dit geldt tevens voor de aansluiting van het Oortjespad op de Van Teylingenweg. Verschillende argumenten zijn hierin voor de gemeente doorslaggevend geweest:

- het fietspad vervult een uitdrukkelijke wens van de omgeving (inwoners Kamerik en Dorpsplatform Kamerik Vandaag);
- Buitenplaats Kameryck en recreatieschap Stichtse Groenlanden steunen het behoud van het fietspad. Het fietspad komt uit bij de parkeerplaats met het bezoekerscentrum en de kinderboerderij van Stichtse Groenlanden. Vanaf daar loopt een bestaand fietspad door, waardoor voor fietsers en langzaam verkeer een vrijwel volledig vrijliggende oost-westverbinding ontstaat tussen Kanis en de N212;
- zwaar verkeer zal nu en in de toekomst gebruik blijven maken van het Oortjespad. Wordt het fietspad opgeheven dan worden fietsers en (zwaar) gemotoriseerd verkeer weer gemengd op de smalle weg die het Oortjespad is. Hierdoor komt de verkeersveiligheid (opnieuw) in het geding;
- het beheer van het fietspad is niet in particuliere handen maar komt in handen van de gemeente Woerden;
- door de verlegging van het Oortjespad is het kruispunt bij de Van Teylingenweg overzichtelijker en daarmee veiliger geworden;
- de overlast voor de bewoners van Oortjespad 2, gelegen ten zuiden van het Oortjespad, is afgenomen. Eerder ondervonden zij last door het vele en zware vrachtverkeer langs hun woning. Met de verlegging van de aansluiting van het Oortjespad op de Van Teylingenweg (bypass) is de overlast afgenomen.

Door het fietspad een definitieve status te geven en derhalve te behouden wordt het fietsverkeer gescheiden van het (zwaar) gemotoriseerd verkeer, hetgeen van groot belang is in het kader van de verkeersveiligheid. Dit volgt ook uit het beleid gevoerd door de gemeente Woerden zoals onder meer is vastgelegd in de strategienota 2030. Daarin wordt gesteld dat:

- bij de uitvoering van maatregelen het verkeersveilig inrichten van routes van en naar scholen en sportvoorzieningen voor fietsers de hoogste prioriteit heeft en
- daarnaast speciale aandacht nodig is voor fietsroutes in het buitengebied. Zowel fietsers als landbouwvoertuigen maken gebruik van dezelfde wegen in het buitengebied. Dit is niet in lijn met het landelijke verkeersveiligheidsbeleid Duurzaam Veilig, volgens welk principe weggebruikers met grote verschillen in massa en snelheid juist van elkaar gescheiden moet worden.

De aanleg van het fietspad is planologisch mogelijk gemaakt door de vaststelling van het bestemmingsplan Fietspad Oortjespad Kamerik (zie hierna onder 6). Aanleg van het fietspad heeft destijds plaatsgevonden op gronden (onroerende zaken) van een particuliere eigenaar.

¹ Besluit B&W gemeente Woerden, kenmerk Z/21/005612 / D/21/005987, 2 februari 2021

De gemeente Woerden heeft daartoe in 2018 met deze eigenaar een huurovereenkomst gesloten. De overeenkomst gold voor de duur van drie jaar en is inmiddels verlopen. Er bestaat op dit moment derhalve geen schriftelijke overeenstemming over het gebruik van de gronden.

De gemeenteraad van Woerden heeft inmiddels in zijn vergadering van 12 oktober 2023 het besluit genomen om het fietspad de status van openbaarheid te geven. Concreet heeft de raad besloten om:

1. het fietspad langs het Oortjespad als openbare weg aan te wijzen en voor zover nodig als openbare weg te bestemmen en
2. het fietspad ingevolge artikel 49 Wegenwet op te nemen als openbaar fietspad in de wegenlegger van de gemeente.

Om thans de permanente en openbare status van het fietspad (blijvend) te kunnen bereiken en garanderen, is het nodig dat de gemeente Woerden de onroerende zaken waarop het pad met bijkomende werken is aangelegd alsnog in eigendom krijgt. Alleen dan is ook de toegang tot het fietspad en het tijdige en juiste beheer en onderhoud daarvan gewaarborgd. Dit in het belang van de verkeersveiligheid.

2.2. Aanleiding

Het fietspad is, samen met de aanpassing van de aansluiting Oortjespad – Van Teylingenweg gerealiseerd. In het belang van de verkeersveiligheid en openbare status van het fietspad wil de gemeente zo snel mogelijk de eigendom verkrijgen van die gedeelten van de onroerende zaken waarop het pad met bijkomende werken gelegen is.

2.3. Verzoeker om onteigening

De gemeente Woerden kan worden aangemerkt als de meest gereede partij om tot onteigening te verzoeken. De gemeente heeft de aanleg financieel mogelijk gemaakt, heeft de regie gevoerd over de uitvoering van het werk en stuurt de grondverwerving aan. Ook eigendom en beheer/onderhoud blijft in handen van de gemeente Woerden.

2.4. Grondslag te maken werk

Artikel 72a, eerste lid, van de onteigeningswet bepaalt dat onteigening van wegen, bruggen, bermen, bermsloten en kanalen, alsmede daarop rustende zakelijke rechten als bedoeld in artikel 4 kan geschieden uit kracht van een door de Kroon, de Raad van State gehoord, genomen koninklijk besluit.

3. Beschrijving/toelichting werken

Het fietspad is gerealiseerd als een vrijliggend en in twee richtingen te berijden fietspad, voor het grootste deel op een fundering van 30 cm dik menggranulaat op geotextiel doek. De dikte van het asfalt is 8 cm. Het fietspad heeft een breedte van 3 meter en wordt begrenst door een glooiende grasberm aan weerszijden (verhouding 1:4) overgaand in een waterberging (sloot/greppel) van 50 cm diep met een bodembreedte van 50 cm. Aan de andere zijde van de waterberging ligt een 50 cm brede onderhoudsstrook met daarnaast een afrastering (hekwerk). Aan de zuidzijde van het fietspad loopt de berm door tot de insteek van de watergang (sloot) naast het Oortjespad.

Het principeprofiel is bij de T-kruising Oortjespad - van Teylingenweg aangepast. Onder het menggranulaat ligt een extra fundering van 60 cm dik met een laag zand met een dikte van 20 cm. De dikte van het asfalt is ook hier 8 cm. Ter plaatse is het menggranulaat extra dik, namelijk 50 cm. Dit in verband met de mindere draagkracht van de ondergrond. Het fietspad heeft ook hier een breedte van 3 meter en wordt begrenst door een grasberm aan weerszijden tot aan de insteek watergang aan de noordzijde.

4. Kabels en leidingen

De in de onteigening betrokken onroerende zaken zijn niet belast met zakelijke rechten. De gemeente Woerden is verder niet bekend dat er kabels en leidingen in de ter onteigening aan te wijzen gedeelten van de onroerende zaken aanwezig zijn. Derhalve is niet aan de orde of de gemeente bereid is eventuele zakelijke rechten opnieuw en op haar kosten te vestigen indien deze door de opschonende en titelzuiverende werking van de onteigening zullen vervallen.

5. Waterhuishoudkundige maatregelen

Zie hiervoor onder 3.

6. Planologie

De aanleg van het fietspad met de wijziging van de aansluiting van het Oortjespad op de Van Teylingenweg is planologisch mogelijk gemaakt door het bestemmingsplan Fietspad Oortjespad Kamerik (NL.IMRO.0632.bpoortjespad.bVA1). Dit plan is op 21 december 2022 door de gemeenteraad van Woerden vastgesteld. Tegen de vaststelling van dit plan is geen beroep ingesteld waardoor het op 24 februari 2023 onherroepelijk is geworden.

7. Gemeente

Het gemaakte werk ligt in de gemeente Woerden.

8. Tenaamstelling onteigening

De onteigening ten algemene nutte op basis van titel IIa van de onteigeningswet zal geschieden ten name van de gemeente Woerden. De werken zijn ook door deze gemeente uitgevoerd.